

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.05.2025

Yılmaz HUN

İğdır Milletvekili

Türkiyede cezaevlerinde yaşanan sorunlar ve hak ihlalleri her geçen gün katlanarak devam etmektedir. Cezaevlerinde kalan tutuklu ve hükümlüler için yasalara ve Türkiye'nin parçası olduğu uluslararası sözleşmelerin çizdiği standartlara ters düşen bir muamele uygulanmaktadır.

Avrupa Cezaevleri Kurallarının ilk maddesinde “Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese, insan haklarının gerektirdiği gibi saygılı davranılmalıdır.” hükmüne yer verilmiştir. Esasen hem uluslararası mevzuat hem de Türkiye'nin ulusal mevzuatı, hapsedilme konusunu, bir “insan hakları” konusu olarak ele almakta ve ek bir cezalandırmaya dönüştürülemeyeceğini ifade etmektedir.

Ancak cezaevlerinde bulunan hasta mahpuslar sağlık haklarından faydalanmamaktadır. İnsan Hakları Derneğinin 2024 yılı cezaevleri raporunda Türkiye'deki cezaevlerinde en az 1412 hasta mahpusun olduğu belirtilmektedir. Cezaevi koşullarında tedaviye ulaşmakta yaşanan problemler tedaviyi imkansız hale getirmektedir.

İğdır'lı rusipiler (akil insanlar) olarak bilinen, İğdır S tipi kapalı ceza evinde bulunan 78 yaşındaki Mehmet Çelik bir çok hastalığına rağmen tahliye edilmemekte cezaevi koşullarında tedavisi mümkün olmamaktadır. Hipertansiyon, prostat, işitme kaybı, solunum yolu rahatsızlığı, deri ve zührevi hastalıkları, bronşit, omurga rahatsızlığı, görme bozukluğu ve yaşına bağlı olarak ayrıca birçok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır.

Bir çok ağır hastalığına ve yaşına rağmen tahliyesi ve/veya ceza tihiri gerçekleştirilmeyen Mehmet Çelik 20.05.2025 tarihinde İğdır Nevruz Erez Devlet Hastanesinde prostat ameliyatı olmuştur.

Bu bağlamda;

1. Mehmet Çelik'in sağlık durumu göz önüne alındığında ceza infazının ertelenmemesinin gerekçeleri nelerdir?
2. Mehmet Çelik'in sağlık durumunun her geçen gün ağırlaşması göz önüne alındığında, yaşam hakkının korunması adına bakanlığınızca herhangi bir adım atılması planlanmakta mıdır?
3. Hasta mahpusların infazlarının ertelenmesine ilişkin süreçlerin hızlandırılması adına yasal veya idari düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
4. Cezaevlerinde benzer durumda bulunan ağır hasta mahpus sayısı nedir? Bunların kaçına ceza erteleme uygulanmıştır?
5. Hastanelerde ameliyat olan mahpusların, cezaevlerine tekrar gönderilmesi durumunda cezaevinde enfeksiyon ve/veya çeşitli komplikasyonların oluşmaması adına bakanlığınızca ne gibi tedbirler alınmaktadır?